

Jacob Jensen: Jeg vil tillade mig at forudstikke de almindelige Betragtninger, som have ledet mig til tilligemed 14 andre ærede Medlemmer at stille de Endringsforslag, som findes under Nr. 4, 6, 7, 8 og 10 til det foreliggende Lovudkast. Det hedder i Grundlovens § 91: „Communernes Ret til under Statens Tilsyn selvstændigt at styre deres Anliggender vil blive ordnet ved Lov“. Man er endnu ikke fremkommen med noget omfattende Lovforslag for at fyldestgjøre denne Bøsteparagraph, men man er staaet ind paa at give partielle Love, ad hvilke Krogveie man ofte kommer længere fra end nærmere til Maalet, og navnlig synes det at være Tilfældet med det foreliggende „Udkast til Lov angaaende Lærere og Ansættelse ved de faste Skoler“, som det er vedtaget ved anden Behandling. Derfor man overhovedet kan sige, at noget Anliggende er særligt kommunalt, maa det være Skolevæsenet, fordi Kommunen jo selv bekoster og benytter det. Man er ved de Love, som ere givne, betræffende Skolevæsenet, siden vor frie Forfatnings Indførelse, ikke gaaet ind paa at tilstaae Communerne den Ret, som virkelig tilkommer dem; navnlig er der forbeholdt Autoriteterne Raldsret til Læreres Ansættelse; der er forbeholdt Autoriteterne at afgjøre alle Spørgsmaal, Pønning- og Pensionsvæsenet vedkommende, ligesom ogsaa betræffende Afstedigelse af Lærere. Det havde nu været ønskeligt, om man i dette lille Lovforslag vilde have indrømmet Communerne Ret til selv at ansætte Lærere, selv at bestemme disses Pønning osv. Det er jo et ganske nyt Lærerpersonele, her er Tale om, og det er oveni købet, som det blev omtalt ved anden Behandling, et mindre durabelt. Derfor ere Communerne saameget mindre tjente med at modtage dette Personale under de tidligere strenge Bestemmelser, som ere foreskrevne, betræffende Lærere. Jeg mener, at det overhovedet ikke kommer an paa, hvor man har lært en Ting, ved hvem og naar, men kun at man har lært, hvad man skal lære. Naar der er Tale om, hvad der skal præstere i Com-

muneskolerne, kommer det ikke Regjeringen ved, om man har lært det ved Lærere eller Lærere, ved fast Ansættelse eller ved et Personale, der har været antaget paa Opsigelse, om det er Personer, der sønnes efter visse Regler eller efter Overenskomst osv. Ligesaa troer jeg, man maa komme til Erkjendelse af, at Pensionsvæsenet i det Hele taget er en meget urimelig Ting; Pensionsvæsenet er grundet paa noget Uholdbart. Man siger, at fordi en Mand har givet saa og saa mange Penge ud for at danne sig til den eller den Stilling, er han ikke alene berettiget til at komme i denne Stilling, men ogsaa berettiget til, naar han bliver gammel og svagelig, at faae saa og saa Meget i Pension. Man kunde ligesaa godt sige, at den Mand, der bestrebt sig paa at uddanne sig til en lignende Stilling, men gik reject, og hvis Opdragelse havde kostet saameget Mere, fordi han var tungnem, ogsaa skulde have Ret til Pension; men man ønsker dem ikke, naar de gaae reject, og man giver dem ingen Pension paa deres gamle Dage. Men allermindst synes jeg, at man bør hyde dem Hjælp, der have været saa heldige at opnaae, hvad de virkelig søgte. Det synes jeg, man bør hyde dem, og det er en selvstændig og velsonnet Stilling, og saa overlade dem i Fremtiden, naar de ikke kunne være Embedsmænd længer, at sørge for sig selv; saaledes maae Mennesker i andre Stillinger gjøre. Det var disse almindelige Bemærkninger, jeg maatte forudstikke. Med Hensyn til de enkelte Endringsforslag, jeg har været med til at stille, skal jeg bemærke betræffende Nr. 4 til § 2, at vi have ønsket efter Ordet „Andenlærer“ at indsætte „eller Bilærer“, fordi der gives flere Skoledistricter paa Vestsiden af Sjælland, som ere saa spredte, at der er bygget flere Skoler i Districtet, og at den fast ansatte Lærer desaaarjag ikke kan undervise i disse flere Skoler i Vintertiden, hvorfor der antages Bilærere, som enten ere ganske unge Seminarister eller endogsaa uexaminerede Personer, og man har anset det for heldigt, at Lærere, forsaavidt de skulle benyttes, og